

Cena numeru
3000 mk.

Cena prenumeraty

w Łodzi:

Miesięcznie mk. 60,000

Z przes. poczt.

Miesięcznie „ 85,000

poza Łódź egz. 3300

Konto Pocztów, Kasy

Oszczęd. 60594.

Należność pocztowa

opłacona ryczałtem.

ROZWIŃ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, dnia 27 sierpnia 1923 r.

W PRZEDEDNIU „ROZWIĘZANIA“ WĘZŁA GORDYJSKIEGO.

Możliwość rozwiązania kwestji reparacyjnej.
Spotkanie Baldwina z Poincare'm.

PARYŻ 26.8 (AW) Rząd francuski otrzymał egzemplarz z noty belgijskiej, wręczonej w Londynie jako odpowiedź na ostatnią notę angielską.

Według „Matina“ nota belgijska jest ważna o tyle, że oprócz odpowiedzi na kwestje poruszone przez notę angielską, zawiera nowy plan regulacji odszkodowań.

LONDYN 26.8 (AW) Reuter donosi, że jakkolwiek nie jest zdecydowana ostatecznie konferencja szefów rządu angielskiego i francuskiego, to nie jest wykluczone, że premier Baldwin spotka się z Poincarem w Eleben.

Do tego czasu nota francuska będzie osta-

tecznie przestudjowana i będzie można stwierdzić, że odbycia oficjalnej konferencji sprzymerzonych przyniesie nowe rezultaty.

PRAGA 26.8 (AW) „Prager Presse“ doposi z Paryża, że po ostatnich wystąpieniach Poincarego rząd londyński przyszedł do przekonania, że rząd francuski po zaniechaniu biernego oporu ze strony Niemiec zamyśla zmienić metodę okupacyjną. Dlatego czynione są starania, by z całego kompleksu argumentów, wysuwanych przez jedną i drugą stronę, wyciągnąć elementy korzystne dla wspólnoty aliantów. Niemalą rolę pod tym względem odegra plan rządu belgijskiego, który zostanie ogłoszony w

przyszłym tygodniu w szarej księdze.

LONDYN 26.8 (AW) „Daily Mail“, omawiając notę belgijską stwierdza, że belgowie oświadczają się w tym dokumencie za zarzuceniem systemu not, a przejściem do bezpośrednich rokowań Anglii, Francji i Belgii.

LONDYN 26.8 (AW) Sprawozdawca parlamentarny „Timesa“ pisze, że wśród sfer politycznych wytworzyło się przekonanie, iż odpowiedź francuska przedstawia w każdym razie dostateczny materiał dla wymiany zdań w kierunku porozumienia.

TELEGRAMY.

NIE ŁADZA MIEDZY SOBA.

MOSKWA 26.8 (AW) Kierownikowi misji angielskiej wręczono drugą notę, protestującą przeciwko wyładowaniu angielskiej misji ekspedycji Stephensona na wyspie Wrangla na oceanie Lodowatym. Rząd S. S. S. R. zmuszony jest zwrócić uwagę rządu angielskiego, że podniesienie flagi angielskiej na wyspie uważa za naruszenie praw suwerennych Rosji.

ZINOWJEW PROKOKUJE...

MOSKWA, 26-8 (AW) Zinowjew, na posiedzeniu „sowietów“, petersburskiego, wygłosił gwałtowną mowę, w której oświadczył, że nowy rząd niemiecki to ostatnia dawka tlenu burżuazji niemieckiej, i że wypadki w Niemczech są początkiem rewolucji. Dla rozwoju rewolucji w Niemczech nie trzeba lat, ani miesięcy, lecz tylko tygodni.

ROZŁAD CERKWI PRAWOSŁAWNEJ.

MOSKWA, 26-8 (AW) „Raboczaja Moskwa“ podaje, że nowy synod rosyjski cerkwi prawosławnej wysłał do Konstantynopola specjalną delegację, celem zaznajomienia patriarchów wschodnich z rzeczywistym stanem spraw cerkiewnych w Rosji, tudzież dla ustalenia węzłów łączności z cerkwią wschodnią.

W skład delegacji wchodzi w. in. przewodniczący synodu, metropolita Jewdokim i metropolita Serafin.

Synod postanowił zwrócić się do wierzących w Europie zachodniej i Ameryce z odezwą, zawiadamiającą o objęciu przezeń zarządu cerkwi rosyjskiej. Odezwa zawierać będzie również ustęp o zwrocie mienia cerkiewnego, gdziekolwiek się ono znajduje. W tym celu synod ma zamiar prosić odnośne rządy państw europejskich i Ameryki o wspólny udział w przejęciu własności cerkiewnej.

W PRZEDEDNIU ROZWIĘZANIA.

PARYŻ 26.8 (PAT) Polradjo. Podczas uroczystości odsłonięcia pomnika Baldwina

Uroczystość III-iej rocznicy założenia gminy polskiej w Gdańsku.

GDĄŃSK 26.8 (AW) Wczoraj wieczorem odbyła się w dużej sali strzelniczej uroczystość trzeciej rocznicy założenia gminy polskiej, przy nader licznych udziałach Polonii gdańskiej.

W uroczystości m. in. wzięli udział zastępca komisarza generalnego, p. Morawski, admirał Borowski, dyrektor stoczni gdańskiej, prof. Noe, frakcja polska, przedstawiciele prasy i t. d.

Po koncercie marynarki wojskowej z Pucka, wygłosił prezes gminy polskiej, p. Leszczyński, mowę, poczem dziatwa z ochronki polskiej szkoły wydziałowej i gimnazjum żeńskiego, wygłosiła deklamacje. P. Smotrucki odczytał szereg decesz gratulacyjnych z Warszawy, Lwowa, Poznania, Bydgoszczy, Torunia i in-

nych miast Polski, od wojewody pomorskiego i poznańskiego (ten ostatni ofiarował milion marek na cele gminy), od szeregu stowarzyszeń i organizacji.

Następnie chóry mieszane pod batutą dyrektora Feliksa Muzyka, wykonały kilka utworów. Atrakcją uroczystości były występy śpiewaków opery warszawskiej, p. Argasińskiej i p. Narożnego, oraz artyści dramatycznego, p. Brolanda, które nagrodzono huczynnymi oklaskami.

Po koncercie odbyła się kolacja dla gości warszawskich, oraz członków Komitetu Honorowego, podczas której wygłoszono szereg toastów.

Po polonezie, który prowadził prezes gminy, p. Leszczyński z p. Argasińską, zabawa przeciągnęła się do rana.

Chassey, departament Mosy. Poincare wygłosił przemówienie, w którym zaznaczył m. in.: Francja wykonała lojalne warunki pokoju w r. 1871. Pracowaliśmy wówczas, aby odbudować nasz kraj. Wrocowie powinni dziś próbować postąpić tak, jakśmy wówczas postąpili. Jeżeli Niemcy nie zdecydują się na to, zmusimy je, by skierowały pod innym adresem te groźby które mi nas straszły.

Nawiązując do przemówienia kanclerza Stresemanna, a głównie do ustępu jego przemówienia, dotyczącego wypłaty sum odszkodowawczych, Poincare oświadczył: Wpłacone przez Niemcy sumy zostały bardzo dokładnie obliczone przez komisję odszkodowawczą, której członkowie pod tym względem ujawnili zupełną jedno myślność. Zbytecznym tedy jest twierdzenie, że Niemcy wpłacili już 42 miljardy marek złotych, lub nawet 25 miliardów, jak to miał stwierdzić pewien instytut ekonomiczny w Waszyngtonie, którego zresztą nie mogłem doszukać się w wydawanym w Waszyngtonie oficjalnym spisie podobnych instytutów.

Kronika telegraficzna.

kt) Na wiosek delegacji polskiej, Międzynarodowy trybunał sprawiedliwości w Hadze odroczył do dnia 27 b. m. rozpatrywanie sprawy ochrony mniejszości narodowych.

kt) Polradjo. W Białogrodzie zaprzeczają pogłoskom, jakoby ks. Jerzy serbski miał współpracować z Radiczem w jego planach separacyjnych.

kt) Donoszą z Palarme, że w okolicach Messyny daje się odczuwać znowu lekkie wstrząśnienie ziemi, ponieważ krater Etny znów jest czynny, przeto obawiają się ponownej katastrofy wybuchu wulkanu.

kt) Dziś w Rzymie podjęte zostaną rokowania włosko-jugosłowiańskie w sprawie Rjeki.

kt) Między Włochami, Anglią i Francją ma być wkrótce zawarty układ finansowy w sprawie budowy linii kolejowej w Azji Mniejszej.

Z POD PRUSKIEJ PIKELHAUBY.

Pomimo zaburzeń, strajków i marnej waluty produkcja Niemiec jest większa niż przed wojną.

BERLIN 26.8 (AW) Rokowania górników z właścicielami kopalni w okolicach Duesseldorfu zostały zerwane.

Górnicy rozpoczęli natychmiast strajk. Strajk objął kopalnie w Essen, Gelsenkirchen i Mulheim. Strajkuje przeszło 200.000 górników. Ruch strajkowy objął także tekstylne zakłady w Verden.

DORTMUND 26.8 (PAT) W większości kopalni górniczych podjęli pracę 7.000 robotników zebranych na zjeździe w Neumühl, postanowiło zaniechać biernego oporu i rozpocząć pracę pod kontrolą władz okupacyjnych.

DUESSELDORF 26.8 (PAT) W więk-

szości kopalni okręgu Duesseldorf górnicy powróli do pracy.

BERLIN 26.8 (AW) Syndykat węglowy podniósł cenę węgla od poniedziałku o 100 proc. Przed tą podwyżką cena węgla niemieckiego przewyższała ceny na rynku światowym. Obecnie zaś — po podwyżce — przewyższa je prawie dwukrotnie.

LONDYN 26.8 (AW) Profesor Wobbs ogłosił pełen nieznanymi szczegółami artykuł w „Weekly Dispatch”, w którym dowodzi, że bez względu na stan waluty produkcja Niemiec stale się zwiększa. Według opinii statystyki nie-

mieckiej, w r. 1922 ilość książek, wydrukowanych w Niemczech wynosiła 35.869, wobec 34.000 w ostatnim roku przed wojną, tj. w 1913. W innych dziedzinach produkcja Niemiec nawet w obecnym krytycznym roku jest większa, niżeli dawniej i tak ilość wyprodukowanego cukru w pierwszych 8 miesiącach rb. wynosi 23,79 milionów centnarów, podczas gdy w tym samym czasie roku ubiegłego Niemcy wyprodukowały 25.64 miliony centnarów cukru.

BERLIN 26.8 (PAT) Polradjo. Ministrem dla terenów okupowanych mianowany został Fuchs.

Na drodze do polepszenia się sytuacji.

Od kilkunastu dni jesteśmy świadkami pewnego, na razie bardzo skromnego ustalenia się kursu naszej marki, idącego w parze z tendencją zniżkową zarówno obcych walut, jakoteż i akcji, zwłaszcza przemysłowych. Zaś ostatnie dwa dni przyniosły nam nawet dawno już chyba nienotowany fakt, iż czarna giełda objawia silniejsze tendencje zniżkowe wobec wysokocennych walut, aniżeli giełda oficjalna. Nie przeceniając zbyt gwałtownie powyższych dodatnich objawów należy jednakże wyrazić nadzieję, iż winny one w pierwszym rzędzie wpłynąć korzystnie na pewną stabilizację cen. Sfery handlowe bowiem mogą przy ustaleniu się marki polskiej kalkulować z sensem i rozsądkiem. Również należy się spodziewać, iż spekulacyjna gorączka, jaka poczynała ogarniać ostatnio coraz szersze kręgi społeczne, straci na swej sile, co w rezultacie wyjdzie nam wszystkim na zdrowiu.

Uginająca się pod ciężarem szalejącej drożyzny ludność ma nareszcie prawo do jakiegoś lepszego oddechu. Należy też z uznaniem podkreślić akcję nadzwyczajnego komisarza do walki z drożyzną, w rezultacie której wykryto olbrzymie magazyny żywnościowe w całym niemal kraju. Idzie jedynie o to, ażeby jakies tajemne a potężne wpływy nie stepły ostrza tej akcji, aby zbrodniarzy, żerujących na organizmie społecznym nareszcie chwycić za gardło.

W Polsce jest dosyć mięsa, cukru i zboża. Wie o tem każde dziecko. Więc pan Komisarz, powinien wymócić na Radzie Ministrów ściśle zamknięcie granic dla powyższych artykułów żywnościowych. Walka z szalejącą orgją drożyznianą winna sięgać do podstaw i źródeł spekulacji. Gdzie ich szukać. O tem wie doskonale p. Komisarz. Domagamy się również od niego, aby pohamował apetyty naszych przetworców żywnościowych, tj., młynarzy, piekarzy et, comp. Ceny np., chleba nie stoją w żadnym stosunku do obecnych cen zbożowych. Wierzmy, iż okazana już energia p. Bajdy znajdzie sposoby ukrócenia lichwy żywnościowej, która obecnie po udanych zniwachtach ujawnieniu żywnościowych magazynów w całej Polsce, nie powinna mieć wcale miejsca.

Oczywiście, iż nie należy się spodziewać jakiegoś natychmiastowego i decydującego zwrotu w obecnym ciężkim położeniu gospodarczo-finansowym.

Walka z wyzyskiem, walka z tą potworną mafją spekulantów i złodzieji, musi potrwać czas dłuższy. Lecz walkę tę należało nareszcie rozpocząć. Zyczyć sobie tedy należy z głębi serca, aby nasze miarodajne czynniki nie ustały w zapoczątkowanej przez nie walce.

Kto spowodował katastrofę gospodarczą w Niemczech?

KWESTJE USTAPIENIA HAVENSTEINA NIE JEST DOTĄD ZDECYDOWANA. ROZSTRZYGNIE JĄ REICHSTAG.

BERLIN 26.8 (AW) Przed centralnym wydziałem Banku Rzeszy wygłosił prezydent banku bardzo obszernie przemówienie, w którym skreślił program polityki banku w najbliższej przyszłości.

Kwestja ustąpienia Havensteina nie jest jeszcze dotąd zdecydowana. W centralnym banku i we wszystkich filjach odbędzie się głosowanie w sprawie konfliktu między prezesem banku, a przewodniczącym rady załogowej. Pewnym jest, że olbrzymia większość urzędników wypowie się za strajkiem, do którego ewentualnie przyłączyliby się również i pracownicy graficzni.

Na wypadek strajku powstałby olbrzymi krach środków płatniczych, który wywołałby nieobliczalne następstwa. Po powrocie kancelarza, który wyjechał w piątek do Bawarii, celam

konferencji z bawarskim prezydentem ministrów ma być zwołany Reichstag, dla ustalenia zmian w statucie Banku Rzeszy. Zmiany te pozwolą na złożenie przez Havensteina podania o dymisję.

WIEN 26.8 (AW) „Arbeiter Zeitung” donosi z Berlina, że dyrektor banku Rzeszy Havenstein, który pod naciskiem opinii publicznej gotów już był ustąpić z zajmowanego stanowiska, obecnie za namową Helffericha oświadczył, iż złoży urząd dopiero wtedy, gdy Reichstag zmieni ustawę o autonomji banku. W tym kierunku rząd czyni już przygotowania, uważając, że Havenstein musi zniknąć z widowni. Po powrocie kancelarza z Mittenwaldu, zostanie prawdopodobnie natychmiast zwołany parlament.

Ustąpi, czy nie, ustąpi?

Kwestja dymisji prezydenta Reichsbanku nie jest dotąd rozstrzygnięta. Zatarg Dyrekcji Banku Rzeszy z pracownikami.

BERLIN, 26-8 (PAT) Wczoraj w prywatnych obrotach kurs dewiz znacznie się podniósł. Dolar dochodził do 6 milionów. Zwyżkę tę tłómaczą spekulanci walutowi groźbą strajku banku Rzeszy oraz konfliktem z Havensteinem.

BERLIN, 26-8 (PAT) Polradjo. Prezydent banku Rzeszy Havenstein na wczorajszym posiedzeniu centralnego komitetu banku oświadczył, iż bank będzie w przyszłości stosował do finansów dyrektywy nowego rządu. Havenstein wskazał na szereg reform, które zamierza zastosować, jak m. in. otwarcie rachunków bieżących w walucie złotej. Na skutek tych wyjaśnień centralny komitet banku Rzeszy wyraził Havensteinowi votum zaufania.

BERLIN, 26-8 (AW) Kwestja ustąpienia prezydenta Reichsbanku, Havensteina, nie została dotychczas wyjaśniona, pomimo, że prezydent Rzeszy, Ebert, zwracał kilka krotkrotnie uwagę na konieczność dymisji Havensteina.

Na ostatniej konferencji z Ebertem, Havenstein bronił dotychczasowej polityki Reichsbanku i przedstawił nowe plany na przyszłość.

Jest słaba nadzieja, aby incydent powyższy mógł być załatwiony bez zwołania Reichstagu.

BERLIN, 26-8 (AW) Konflikt z pracownikami Banku Rzeszy trwa w dalszym ciągu i znajduje się obecnie w stadium krytycznym. Prezydjum banku otrzymało zawiadomienie, że pracownicy graficzni warsztatów państwowych nie będą pracować w godzinach nadliczbowych w nocy i w niedziele, dopóki nie otrzymają odpowiednich warunków. Żądanie to postawione zostało w formie ultimatum, w terminie 3-dniowym.

BERLIN, 26-8 (AW) W czasie od 10 do 20 b. m. dług bieżący Rzeszy niemieckiej zwiększył się z 246.127.031.59 milionów marek na 363.469.460.207 milionów marek niemieckich.

BERLIN, 26-8 (PAT) Polradjo. Centralny komitet banku Rzeszy uchwalił votum zaufania dla Havensteina.

BERLIN, 26-8 (PAT) Ogłoszony został dekret w sprawie przymusowego oddania do banku Rzeszy dewiz zagranicznych. Dekret wyznacza dzień 15 września jako ostateczny termin składania dewiz.

KRONIKA

Łódź bez tramwajów.

STANOWISKO DYREKCJI K. E. Ł. TRAMWAJÓW O STRAJKU. WYZYSKIWA
NIE STRAJKU PRZEZ FURMANÓW I DOROŻKARZY.

— Kalendarzyk.

Poniedziałek dnia 27 sierpnia Przeniesienie relikwii św. Kazimierza.

Wschód słońca o 5 m. 35

Zachód o 7 m. 38

— Widowska.

Teatr Scala (Cegielniana № 18)

Program nr. 8

Filarmonia (Dzielna 20)

„Lord Racliff”

„Luna” (Przejazd 1)

„Gniazdo miłości”

„Casino” (Piotrkowska 67)

„Książę bez ziemi”

„Odeon” (Przejazd 2)

„Ogniste smoki”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Prisca”

Kalendarzyk historyczny.

1492 Jan Obracht wstępuje na tron Piastów.
1650 Stanisław Żółkiewski zawiera samowolną umowę z bojarami moskiewskimi.

Wiadomości bieżące

— Ściganie paskarzy odbywać się będzie energicznie.

Województwo otrzymało polecenie wdrażania natychmiastowego i energicznego ścigania przestępstw gromadzenia, skupywania i ukrywania w celach spekulacyjnych najniebezpieczniejszych artykułów spożywczych jak mąka, tłuszcz, cukier i t. p.

W wypadkach zachodzącego podejrzenia, oraz doniesienia policja winna bezzwłocznie sprawdzić czy zachodzi wypadek przestępstwa.

O wyniku dochodzenia przedsięwziętego w tym kierunku należy zawiadomić w ciągu 14 dni ministerstwo spraw wewnętrznych. (bip)

— Robotnicy żądają surowych kar dla paskarzy.

Na odbytem ostatnio zebraniu delegatów fabrycznych Chrześcijańskiego związku zawodowego, omawiano sprawę ostatnich rewizji u paskarzy. Po dłuższej dyskusji zebranie jednomyślnie uchwaliło wysłać prośbę do rządu by paskarze ulegli jaknajsurowszym karom za ogładzanie ludności.

Równocześnie postanowiono wysłać prośbę do komisarza rządu by część zarekwirowanej żywności odstąpił związkowi, który rozsprzeda ją wśród swych członków. (bip)

— Brak cukru.

Jeszcze w ubiegłym tygodniu cały szereg drobnych sklepów sprzedawał bez ograniczenia oczywiście po słonych cenach, cukier.

W końcu ubiegłego tygodnia dawał się odczuć brak tego „słodkiego” przedmiotu paska. Sklepiarze sprzedawali jedynie swym wybranym klientom i to w homeopatycznych dawkach pół i ćwierć kilowych, licząc za kilo cukru kostki 80.000 — 90.000 mk., za kilo faryny zaś 60.000 — 70.000. (pap)

— Poświęcenie sztandaru związkowego.

Wczoraj w katedrze odbyła się uroczystość poświęcenia chorągwi polskiego związku budowlanego.

W uroczystości brali udział przedstawiciele różnych instytucji, majstrów i „Gospoda”.

Następnie ruszył pochód z orkiestrą ulicą Piotrkowską na Główną poprzedzony cyklistami i orkiestrą.

Po uroczystości przemawiał ławnik Bédnarczyk, dziękując obecnym za udział w uroczystości. (bip)

— Sytuacja w przemyśle.

Zgodnie z raportami instytucji ministerstwa pracy w Łodzi, onegdaj cały szereg mniejszych i średnich fabryk wymówił robotnikom pracę na dwa tygodnie.

W bieżącym tygodniu kierownictwo związków zawodowych ma zamiar podjąć inicjatywę w kierunku zainteresowania tą sprawą władz centralnych. (pap)

Wczoraj o godz. 7 rano w remizie tramwajowej odbyło się ogólne zebranie pracowników tramwajowych. Po złożeniu sprawozdania z wyników pertraktacji i uchwał onegdajszego zebrania, postanowiono bezwzględnie przystąpić do strajku.

W dyskusji podkreślano, iż wobec nieprzyznania wystawionych żądań, opierając się na uchwale z dnia 24, pracownicy winni rozpocząć bezrobocie.

Następnie omówiono sprawy dalszych pertraktacji i postanowiono o uchwałach i motywach ich zawiadomić odpowiednie czynniki.

Uchwała została wykonana całkowicie solidarnie i w dniu wczorajszym żaden z wozów tramwajowych nie ukazał się na mieście. Do strajku przystąpili również robotnicy oraz prawdopodobnie przystąpiła służba biurowa. Wahać jest jednak dotychczas stanowisko kontrolerów.

Odrzuciwszy częściowo żądania, tramwajarzy, dyrekcja stoi jedynie na stanowisku dotrzymania punktów zawartych w koncesji i zatwierdzonych przez władze nadzorcze.

Ponieważ wszelkie podwyżki są ściśle uzależnione od podwyższenia taryfy tramwajowej, co uskutecznione być może tylko raz miesięcznie, regulacja płac pracowników może mieć miejsce jedynie w końcu miesiąca.

Co do podwyżki w następnym miesiącu, to dyrekcja jest zdania, iż wówczas również należałoby się zebrać na konferencje i sprawę tę załatwić. Obecne żądania pracowników tramwajowych są zbyt wygórowane i uznane być nie mogą. (bip)

Przedstawiciel strajkujących pracowników tramwajowych udzielił następujących wyjaśnień:

Już podczas strajku ostatniego tygodnia rzy, którzy walczyli o 67 proc. i regulację płac według orzeczeń komisji statystycznej ogół pracowników tramwajowych postanowiono

— Goście z Rumunii.

Polska Rada Narodowa Wielkiej Rumunii organizuje pod egidą konsulatu polskiego w Czerniowcach wycieczkę na III Targi Wschodnie w dniach 8-go i 9-go b. r., Lwów z całą serdecznością powita w murach swoich rodaków z Rumunii.

— Ekspozyty algierskie w drodze do Lwowa.

Wedle depezy Izby Handowej w Algierze, opuścił okręt „Gouverneur General Chanzy” Generalnej Kompanji Transtalantycznej wiozący ekspozyty dwudziestu firm algierskich, przeznaczone na III Targi Wschodnie dnia 2. sierpnia b. r., port algierski i zdąży przez Marsylję i Hawr do Gdańska.

— Nowa uczelnia zawodowa.

Na zasadzie specjalnego rozporządzenia Min. W. R. i Ośw. Publ. została utworzona i zreorganizowana państwowa szkoła przemysłu artystycznego w Bydgoszczy.

Otworzony został wydział przemysłu rolnego, który ma mieć charakter wydziału technicznego.

Do szkoły przyjmowani są kandydaci, posiadający świadectwo z ukończenia 4 klas szkoły prywatnej, albo 7 klas publicznej szkoły powszechnej, którzy złożą egzamin wstępny i ramienny z polskiego, matematyki i rysunków. Kurs ten trwa 4 lata.

Celem zainteresowania tą sprawą nowej uczelni zawodowej, M. W. R. i Ośw. Publ. zwróciło się do wszystkich kuratorów szkolnych z okólnikiem, wyjaśniającym znaczenie szkoły.

— Zlikwidowanie zatargu w fabryce.

W firmie Uszer Plejdeman i s-ka przy ul. Piotrkowskiej 56 wynikł zatarg na tle przyznania robotnikom 44 proc. podwyżki płacy za każdą godzinę poza dniem roboczym.

nowił sytuację wykorzystać, i poprawić sobie byt.

Zaspał jednak nasz zarząd całą sprawę i akcja spaliła na panewce. Co do obecnej akcji, to przystępując do bezrobocia, wykonaliśmy jedynie uchwałę pierwszego ogólnego zebrania, którego rezolucja wzywała do strajku, o ile by pertraktacje nie doprowadziły do uwzględnienia naszych żądań.

Dyrekcja K. E. Ł., ofiarowała nam w końcu miesiąca podwyżkę w wysokości sumy podwyżek określonych przez komisję statystyczną w dniu 15 b. m., i w dniu 1 września.

Oczywista, iż taka kalkulacja przedstawiła się dla nas bardzo niedobrze, gdyż po pierwsze traciliśmy podwyżkę za czas od dnia 20 b. m., do dnia 1 września, a następnie sumaryczna podwyżka skrzywdziłaby nas srodze.

Również idzie nam bezwzględnie o to, aby regulacja naszych zarobków odbywała się w ten sam sposób, jak regulacja wszystkich innych pracowników fizycznych i umysłowych i aby pod tym względem pracownicy tramwajowi nie byli upośledzeni.

Obecnie prowadzimy walkę nie tylko o tę podwyżkę, ale o sprawiedliwe dalsze regulowanie zarobków naszych, co by wykłużyło na przyszłość jakiegokolwiek bądź zażądanie. (bip)

Miasto nasze wskutek strajku tramwajarzy przybrało charakterystyczny wygląd.

Przedsiębiorcy furmani zorganizowali stałą komunikację pomiędzy Placem Kościelnym a Głównym Rynekem, pobierając za przejazd resorka 15 — 25 000 mk. od osoby.

Również obficie żniwa zbierają dorożkarze, którzy bezczelnie swoją posuwają do tego stopnia, że za przejazd z miasta na kresy żądają do 150 000 mk. Z tego powodu miały miejsce liczne zatargi. W niektórych z nich zaś musiała interweniować policja. (pap)

W związku z tem odbyła się konferencja między administracją fabryki a przedstawicielem Chrześcijańskiego związku p. Jezierskim, na której spór załatwiony został pomyślnie dla robotników i żądania ich zostały uwzględnione. (bin)

— Kursy dokształcające dla wojskowych zostaną zniesione.

Ze względów oszczędnościowych kursy dokształcające w zakresie szkoły średniej dla wojskowych zostaną z dniem 31 grudnia rb. zniesione, jako instytucja wojskowa.

Oficerowie, nie posiadający dotąd cenzury naukowej i podoficerowie zawodowi (maistrzy) mogą kształcić się na koszt własny na kursach prywatnych. Oficerowie meldują o tem swemu dowódcy, podoficerowie za pozwoleniem dowódcy baonu.

Żadne ulgi służbowe dla kształcących się oficerów i podoficerów stosowane nie będą.

— Oficerowie w stowarzyszeniach cywilnych. Dotychczas zezwolenia na należenie oficerów do stowarzyszeń cywilnych wydawali dwudziestnicy okręgów.

Obecnie ministerstwo prawo wydawania takich zezwoleń dowódcom okręgów cofnęło i zażądało przesłania spisu stowarzyszeń, których apolityczna działalność nie podlega żadnej wątpliwości, oraz statuty tych stowarzyszeń. (bip)

— Podatek szkolny na rzecz Zgierza.

Zatwierdzony został przez władze nadzorcze statut o podatku szkolnym na rzecz m. Zgierza z zastrzeżeniami wprowadzenia do statutu pewnych zmian. M. in. zwolniono dzieci funkcyjarszyszy państwowej służby cywilnej i wojskowej, tudzież funkcyjarszyszy miejskich od płacenia podatku. (pap)

Wypadki i kradzieże

— Kradzież.

Z mieszkania p. Wejmana (Cegielniana 28) niewykryci sprawcy skradli 2 kołdry jedwabne oraz 10 sztuk towaru białego wartości 50 milionów marek. (bip)

— Kradzież roweru.

Ruchli Birger (Aleja 1-go Maja 7) skradziono rower wartości 6 milionów marek.

Sprawcę kradzieży Moszka Rotańskiego aresztowano. (bip)

— Okradziony poznańczyk.

W poczekalni 2-jej klasy dworca Łódź-Kaliska skradziono Tadeuszowi Nebeskiemu z Poznania plecak z odzieżą wartości 7 mil. mk.

Ze sportu.

Wyniki meczów w Łodzi

Sobota i niedziela ubiegły pod znakiem niespodzianek sportowych. Wyniki przedstawiają się następująco:

„Wisła“ — „E. K. S.“ 6:1 (0:0)

Piękne zwycięstwo odniosła „Wisła“ nad słabszym od niej przeciwnikiem. Sędziował dr. Dudryk ze Lwowa.

Hakoah — G. M. S. 2:1 (2:1). Sędziował p. Marczewski.

Concordia — Elekrotechnicy 4:1 (0:0) Sędzia p. Z. Hanke.

Sokół (Łódź) E. K. S. III 0:0 Sędzia p. Salomonowicz.

Szturm II—Sokół (Pabjanice) 2:1.

Harcerski Klub Sportowy — E. K. S.

I. 1:0 (1:0) Piękna i ambitna gra harcerzy. Sędziował p. Zeisler. W. G.

Matki, karmiące same swe niemowlęta

powinny dla podnięty, mleko-dajności i udoskonalenia pokarmu brać codziennie SANATOR. Sanator jest naturalnym pokarmem z jaj, zawierających lecytynę. Dla rozwoju dziecka jest to konieczne. Dorastającym dzieciom, pan enkom, przekraczającym wiek dziecięcy, daje się SANATOR, by takowe od błędnicy, nerwowości i innych chorób ochronić. W aptekach i składach otrzyma każdy opis dokładny z SANATOREM, do którego zastosować się należy. (1290-b)

Składajcie ofiary na głodne polskie dzieci w Rosji

Na sezon szkolny

Najlepsze źródło zakupu zeszytów i wszelkich materiałów piśmiennych dla sklepów i samopomocy szkolnych.

Ceny konkurencyjne.

„Jutrzenka“ Zgierz, Łęczycka 5.

Dyrektor

8 kl. Wyższej Szkoły Realnej z Wydziałem Handlowym. Zgromadz. Kupców m. Łodzi, ul. Dzielna № 68.

niżejsem podeje do wiadomości, iż egzaminy dla nowo-wstępujących uczniów odbędą się 3 września o godz. 8 rano

Podania do klas: podwstępnych i wyższych przyjmuje Kancelarja Szkoły do dnia 31 sierpnia włącznie. 1565s5

Państwowa Szkoła Handlowa

w Zgierzu

przyjmuje jeszcze zapisy kandydatów na kurs I (wymagane świadectwo z ukończenia 2-ck klas gimnazjum lub 6-ciu klas szkoły powszechnej.) 1496-b

Seminarjum Nauczycielskie Żeńskie Heleny Cholewickiej. Piotrkowska 120

Początek roku szkolnego 1 września. Egzaminy od 29 sierpnia. Kancelarja czynna od 10-ej do 5-ej. Dawne uczennice obowiązane są wznowić zapisy i wnieść zaliczkę. (1486-3)

Witold Lipiński

powrócił i przyjmuje:

Ewangelicka 17, front III p. 1486s1

Płace

1371b5c

150% drożej kupuje brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, garderobe Konstantynowska 7, Milich prawa oficyna, I-sze piętro

Kupuje

125c

placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterję, zęby sztuczne, garderobe i szalę czarne. Zachodnia 52 naprzeciw lombardu i p. L. Milich.

Samochód osobowy

w dobrym stanie, marki „Opel“ sprzedam. Wiadomość: Emilji 10, Masiałowicz, od 1-3 pp. 1482-b

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

A! Meble kanapy, otomany sprzedaje stolarnia Orla 25. 5513-2

Sprzedam maszynę do szycia męską. Radwańska 49 m. 57. 5507-2

Maszynę do szycia „Singera“ sprzedam. Brzezińska 56 m. 12. -2

Ma atki ziemskie, domy wille, interesy handlowe, apteki mają do sprzedaży Biura Tarszyckiego Łódź, Piotrkowska 90 tel. 840, Bydgoszcz, Dworcowa 15. 5063-6

Piwiarnia do sprzedania z całkowitem urządzeniem z lokalem zaraz wolnym, dawniej była rłstauracja, z powodu choroby. Konstantynowska 150. 5291-2

Sprzedam połowę domu z wolnym mieszkaniem, sześć pokojem za 150,000 złotych polskich. Oferty „Dziesięciomarkówka II ser. A. Z. № 521150 5297-2

W Zauńskiej Woli, ładna muryrowana posesja, plac rogowy, oraz morgowy ma do sprzedania Biuro Współpomoc Konstantynowska 15. 5300-2

Do sprzedania sklep z pokojem i kuchnią. Ul. Lubelska 10, przy Górnym Rynku. 5275-2

Wilkka kamienie na Górnym Śląsku sprzedam Biuro „Współpomoc“ Konstantynowska 15. 5293-2

W śródmieściu trzy piętrowa kamienica za 750 milionów i domki w cenie 70 — 100 milionów, sprzedam Biuro „Współpomoc“ Konstantynowska 15. 5299-2

Batlerki piękny trzymiesięczny do sprzedania ul. Gdańska 72 parter m. 7. 5317-2

Szafa, otomanę, maszynę Singer, kredens kuchenny, lustro, leżankę sprzedam. Przejazd 24 m. 1. 5311-3

Gospodarstwa: 22 morgi, 20 mórg, 17 mórg, 6 mórg 4 morgi z budynkami zaraz do sprzedania „Pośrednik“ Zgierz Parzęczewska 3. 5318-5

Do sprzedania sklep z pokojem i kuchnią. Grabowa 13, przy Górnym Rynku. 5276-2

Różne:

A!A! N wypłate! Trykotina, Frotte, Etamina, Szwiot najlepiej wszelkiego manufaktury kupuje się u Leona Rubaszki, Kilińskiego 40. 5158-3

A kuszerka Pipkowa przyjmuje panię miejsce i przyjętdnę. Piotrkowska 152 m. 14. 5293-14

Student udziela lekcji gruntdowne. Zakres 8 klas Radwańska 40 — 15. 5259-4

Freblanka poszukuje miejsca Oferty do Rozwoju sub Nr. 222 5238-2

Młoda panienka z 7-mio klasowym wykształceniem szkoły powszechnej, pisząca i znająca bachalterję poszukuje jakiegokolwiek posady. Rokicińska 105 m 1. 53063-3

Pies szczeniaki rasy wilczej za ginał. Odrowadzć za nagrodą do cukierni Tadeusza Szaniawskiego Piotrkowska 126 Nieprawy właściciel będzie ścigany sądownie. 5502-3

Poszukuje się piwnicy (suteryna) z wejściem od ulicy lub bez w okolicy Zielonego Rynku. Oferty pod „Piwnica“ do Rozwoju. 5314-2

Potrzebny służący kawaler do koni, znający roboty polne oraz służąca dziewczyna. Wiadomość Brzezińska 104 u gospodarza. 5310-3

Pokój w Łodzi zamienię na pokój w Lublinie, jest kuchnia. Oferty „Lublin“ 5308-2

Potrzebna młoda służąca Gdańska 71 R. Zdrojewski. 5321-3

Przybłąkała się suczka wilczek, jest do odebrania u Małeckiego Jena Czerwona 1 w godzinach od 15 do 15 ej. 5319-3

Potrzebny stolarz meblowy zaraz. Ul. Zakątna № 78. -2

Potrzebne podręczne i czeladnicy meblowi Spacerowa 26. 5215-2

500.000 nagrody, kto odrowadzi psa Dobermana brazowego z obrozą i zeszlrocznena znaczkami, zaginionego 30 lipca. Ul. 6-go sierpnia 41 m 11. -3

Młody człowiek poszukuje posady biurowej, z wykształceniem siedm oddziałowem. Wymagania skromne. Zduńska Wola, Ogrodzisko 44 Stannicki Józef. 5223-2

STUDENT udziela matematyki, łaciny, fizyki. Kilińskiego 86 — 3 (długa brama) godz. 7. 5243-3

Chcę poznać pannę lub wdowę bezdzietną lat 25 znającą krawiecczyznę lub pracującą w fabryce kawaler lat 35. Pomorska 25 Kala. 5242-2

SZKLARZ wykonywa wszelkie roboty w zakresie szklarstwa wchodzące w zakres konkurencyjne. Ul. Gubernatorska 11, Wincenty Płazka 4847-9

Poszukuje wspólnika fachowca lub posiadającego koncesję na jakikolwiek interes z kapitałem, Posiadam sklep przy ul. Rzgowskiej № 39 pralinia. 5281-2

Panna zamożna nieposiadająca znajomości, pragnie zapoznać pana inteligentnego na dobrym stanowisku, celu matrymonialnym. Oferty do Rozwoju pod „Samodzielna“ 5296-2

Od 1-go września potrzebny pakój z urzymaniem dla 2 młodych panów Oferty do Rozwoju pod „A. M.“ 5270-2

potrzebna jest zdolna chemiczarka do meskiej i damskiej garderoby Wschodnia 57 pod firmę „Helena“ 5268-2

Nauczycielka z wychowawczy ni z francuskim i muzyką potrzebna na wieś do ośmioletniej dziewczynki. Zgierz Skrzynka № 14. 5285-2

Polonista — historyk. Praktyka. Przyjmie posadę w miejscu lub na wyjazd. Oferty do Rozwoju pod „Polonista“ 5271-2

Przybłąkała się suczka rasy Foksterjer. Ogrodowa № 22. m. 8 5274-2

potrzeba 2 ch chłopców po lat 18 do sprzątania Piotrkowska 97 cukiernia. 5277-2

Zagubione dokumenty

Zagubiona została karta paszportowa fabryki Poznańskiego na imię Mateusza Romanowskiego. 5284-2

Michał Sienkiewicz zagubił paszport polski, wydany w Łodzi. 5284-2

Zagubiono dowód osobisty na imię Erwin Mees, wydany przez Magistrat m. Pabjanic. 5285-2

Zagubiono dowód osobisty na imię Gerhard Wilhelm Engelhorn, wydany przez Magistrat m. Pabjanic. 5288-2

Rode Berta zagubiła paszport polski, wydany w Łodzi. 5282-2

Kerg Oswald zagubił patent 5 kategorii B, wydany przez Łódzki Urząd Skarbowy. 5289-2

Cena ogłoszeń: Przed tekstem i w tekście 3000 mk., za tekstem 2500 mk., zwykłe 1100 mk., wśród drobnych 1500 mk., nekrologi 2000 mk., komunikaty 5000 mk., za wiersz milimetry lub jego miejsce. Drobne ogłoszenie bezterminowe 250 mk. za wyraz, duże litery 2000 mk. dla poszukujących pracy 200 mk., najniższe ogłoszenie 2500 mk. Ogłoszenia zamieszczone 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Tabelkowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem na 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorariumu wstawa Redakcja za bezpłatnie. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 8-ej, po 6-ej zalicza się 50 proc. Za terminowe wyznaczenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już z dniem przyjęcia ogłoszenia bez przedniego zawiadomienia. „Rozwój“ można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego, ul. Zamkowa.